

τι ἀνέχασεν εἰς ὡρισμένα γένη εἴγον ἀπονεμηθῆ πλεῖσται καὶ σεβαστάταται ἱεραρχίαι, μὴ δυνάμεναι νομίμως ὑπ' αὐτῶν νὰ καταληφθῶσιν (17), ἐκλεπούτης τῆς κατὰ γένη διακρίσεως, ἥθελε διαταραχθῆ καὶ παραδίστη καὶ αὐτὴ τῶν θεῶν ἡ λατρεία. Διὰ ταῦτα ὑπελείρθησαν αἱ φρατορίαι καὶ τὰ γένη ἐπὶ Κλεισθένους, καὶ μετέπειτα καὶ δῆλος τὰς πολιτείας μεταδολὰς μέχρις ἐπγάτων διαμείναντα. Ἡ δὲ σχέσις τούτων ἦτο πάντη διάφορος καὶ τῶν νέων φυλῶν καὶ δήμων διακτεκριμένη· ὅστε οὐδὲν τὸ καλύτον οἱ πρὸς ἄλλήλους γεννῆται, ἐπομένως καὶ φράτορες νὰ ἔνται φυλῶν καὶ δήμων διαφόρων (18). "Επι δὲ ἐν τῷ πάντες ἐν γένεισι οἱ ἀττικοὶ πολῖται γυναικοὶ τε καὶ πρόσγραφοι (ἥ προσαπογεγραμμένοι) ἔργαιον νὰ ἀνήκεστιν εἰς τηνα φυλὴν καὶ δήμον, εἰς τοὺς τῶν φρατόρων καὶ γεννητῶν συλλόγους μόνοι οἱ γυναικανέργοντες ἀττικὴν καταγωγὴν (19) συγκατέλεγμντο. Βιώ καὶ πολλάκις ἡπά τῶν φτωτῶν πασχαλιμένοντο τὰ τῶν φρατόρων βιβλία εἰς ἔνδειξιν εὐγενεῖας καὶ ἀκεραιοτητος γένους.

Ἡ δὲ νέα τῶν φυλῶν καὶ δήμων ὄργανωτις ἔγενεν οὕτως, ὅπερεν οἱ ἐν τοῖς αὐτοῖς κατοικοῦσις πόλοις εἰς τοὺς αὐτοὺς δήμους καὶ τὰς αὐτὰς φυλὰς νὰ ὑπάγωνται· διτοις λ. χ. κατώκει ἐν Μαραθῶνις ἦτο καὶ δημότης Μαραθώνιος, ἢ ἐν τοῖς Ἀργανεῖσιν οὐδεὶς κατεγράφετο, εἰμὴ καὶ τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ἐν ταῖς Ἀγαρναῖς εἴγεν. Ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἡ διάταξις αὗτη ὀλίγον κατ' ὀλίγον μετεῖληθη· διότι κατεγράφοντο μὲν οἱ υἱοὶ ἐν τοῖς πατρικοῖς δήμοις· ἀλλ' ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴν συμβῇ ὅστε νὰ μετοικίσωσιν ἐιστε εἰς ἄλλον δήμον καὶ ἔχεται νὰ ἀγροάσωται κτήματα. Ἐκ τούτου λοιπὸν πολλάκις συνέσσιγγε ὅστε δὲ κατοικῶν λ. χ. ἐν Μαραθῶνι νὰ μὴν ὑπάγηται εἰς τὸν δήμον τῶν Μαραθωνίων, ἀλλ' εἰς τὸν τῶν Ἀγαρνέων, ἐνīσα ἐξ ἀρχῆς ἥτον ἐγγυραμμένη ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ (20). Καὶ οὐδὲν τὸ ἐκ τούτου ἀποποντὸν ἡ δυσγερεῖς, ἐπειδὴ πᾶται τῶν δήμωντῶν αἱ συνελεύσεις καὶ πᾶ-α τῶν κοινῶν πράγματων ἡ διειχείρισις ἐτελοῦντο οὐγῇ ἐν τούτοις τοῖς πολιγυρίοις, ἀλλὰ μάνον ἐν Ἀθηναῖς.

Ο δὲ ἀριθμὸς τῶν δήμων δὲν διέμεινεν δὲ αὐτὸς πάντοτε, ἀλλὰ μονονοῦ ἐδιπλασιάσθη· διότι ἐν ὧ ἐπὶ Κλεισθένους ἐκατὸν συνέστησαν, ἐπὶ Στράτωνος ὑπῆργον ἐκατὸν ἑξδεκάκοντα καὶ τέσσαρες; (ἰδ. ἀνωτέρω). Λίτια τούτου νομίζω τὴν αὐξῆσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἀττικῆς, τὴν κτίσιν νέων καθαύδην καὶ διτοικεστέλησαν δύο ἔτι φυλαῖ, ἡ Ἀντιγονίς καὶ Δημητρίας, μετέπειτα ποτονομασθεῖσαι Πτολεμαῖς καὶ Ἀτ-

ταῖς (*). Δότι τότε πιθανώτατα οἱ μετανοεῖσθαι τῶν ἀρχαίων δήμων εἰς πλείστας μικροτέρους ὑποδιηρέθησαν, καὶ ἐξ αὐτῶν ὑπεβλήθησαν νέοις δήμοις εἰς τὰς νέας φυλὰς (21)· ἀλλὰ καὶ τῶν παλαιῶν δήμων οὐκ ὀλίγοι προσετέθησαν εἰς τὰς νέας φυλὰς, ὡς οἱ Ἀγγούστιοι, πρότερον δύτες τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς, δημόσται, μετέπειτα δὲ εἰς τὴν Δημητριάδα καὶ τὴν ταύτης διάδοχον Ἀτταλίδα ὑπῆρχησαν· ὡσαύτως ἡ Ἀγρυπλὴ ἐκ τῆς Ἐρεχθίδος, ἡ Ἀττίνη ἐκ τῆς Ἀντιοχίδος εἰς τὴν Ἀτταλίδα· ὁ Θημακίς ἐκ τῆς Ἐρεχθίδος, ἡ Κονδύλη ἐκ τῆς Πανδιανίδος εἰς τὴν Πτολεμαϊδα μετεσιτάσθησαν (22). 'Αλλ' ίκανὰ ταῦτα.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΙΜΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΕΒΒΑΣ.

—ο—

Τὰ Ἐνετικὰ γρονικὰ τῆς ΗΕ' ἐκαπονταστηρίδος, ποιηῦντας μνεῖαν μᾶς ἐπιβαλλομένης τότε εἰς τοὺς ἐγκληματίας ἵερεis τιμωρίας, τὴν δόποιαν ὃς περιεργοτάτην γνωστοποιοῦμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ναυδώρας.

Μεταξὺ τῶν ἐφημερίων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου

(*) Διὰ νὰ κατατησομεν φανερὰν τὴν ἐπὶ τῶν μονεμοκῶν λαγομένων γρόνων θύμικὴν διαφορέων καὶ τὸν πρὸ τοὺς ἀρχοντας αἰσχρὸν κολακεῖαν τῶν Αθηναίων, ἐξ οὓς προέκυψε· αἱ δύο αὗται φυλαῖ, παρεπελλομένην ἐκ τοῦ Πληυτάρχου (Β. Δημητρίου περ. I.) τὰ ἐπόμενα «Ἀθηναῖς δὲ, ἀπολαβόντες (παρέτεῦ Δημητρίου) τὴν δημοκρατίαν δεῖς πεντεκιθεντάρῳ, τὸν διὰ μάσου χρόνον ἀπὸ τῶν Αχιμερῶν καὶ τῆς περὶ Κρανῆνα μάχης, λόγῳ μὲν διλγαρχικῆς, ἔργῳ δὲ μοναρχικῆς κατεχετάσιες γενομένης, διὰ τὴν τοῦ Φιληρεως δύναμιν, οὗτω λαμπρὸν ἐν ταῖς εὑργεσίαις καὶ μέγιντα τὸν Δημήτριον, ἐπαγγῆ καὶ βαρύν ἐποίησαν τῶν τιμῶν ταῖς ἀμετρίαις, αἱ ἀψηφίσαντο. Πρώτοι μὲν γὰρ ἀπέστησαν τὸν Δημήτριον καὶ Ἀντίγονον Ξακιλεῖς ἀντίγραψαν, Φλλως διεσποιημένους τεύνομα. . . . Μόνοι δὲ Σωτῆρες ἀνίγραψαν θεοὺς, καὶ τὸν ἐπώνυμον καὶ πάτριον ἀρχοντα καταπαύσαντες, λεράσα Σωτῆραν ἐχειροτόνους καθ' ἐκαστὸν ἐνιαυτῶν καὶ τοῦτον ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων καὶ τῶν συμβολαίων προσῆγραφον. Ἐνυψαίνεσθαι δὲ τῷ πέπλῳ μετὰ τῶν θεῶν αὐτοὺς ἐψηφίσαντο· καὶ τὸν τόπον, ὅπου πρῶτον ἀπέβη τὸν Δημάτος, καθίστησαντες καὶ βιωμόν ἐπιθέντες, Δημητρίου Καταστάτου προσηγρέυεσσαν. Καὶ ταῖς φυλαῖς δύο προσέμεσαν, Ληματρεάδα καὶ Αντιγονίδα καὶ τὴν Βουλὴν τῶν πεντακοσίων πρότερον, ἔξακοσίων ἐπιλέγοντα, οὗτοι φυλῆς ἐκδέστης πεντάκοντα Βουλευτὰς παρεχαρέντες. Καὶ κατωτέρῳ εἰγράψειν (ὅ διτῶρ Στρατοκῆς), ὅπως οἱ περιπόμενοι κατὰ ψήφισμα δημοσίᾳ πρὸς Ἀντίγονον ἡ Δημήτριον, ἀνεῖ πρεσβευτῶν θεοροῖ λέγοντο, καθέπερ οἱ Ηιδοὶ καὶ Ὁλυμπίας τὰς πατρίους θυσίας ὑπὲρ τῶν πόλεων ἀπάγοντες ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς ἱροταῖς. Καὶ κατωτέρῳ επειρόδει θερμότερα.

(21) Τοιοῦτος νέος δήμος ὑπῆρξεν οἱ Βερενεκίδαι τῆς Πτολεμαϊδας φυλῆς, καὶ οἱ Ἀπολλωνίες τῆς Ἀτταλίδος.

(22) Μεύρσιον ἔθ. ἀνωτ. ἐν ταῦταις ταῖς λέξεσι.

(17) Ἡ Ταῦλῶρον εἰς Λυκοῦργ. Σελ. 193. Φητόρων Αστικῶν τόμ. Π'. κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Φειδίκου.

(18) Παρόλ. Νείσσουρον Ιστορ. Βοιωτίκ. Τόμ. I. σελ. 229

(19) Αριστοφ. Βατρχ. 420. Ὁρη. 763 καὶ τοὺς Σχολιστὰς ἐπὶ δὲ Νείσσουρον ἔ.θ. ἀν.

(20) Ἡ Ταῦλῶρον Λετισ. Lysiac. Σελ. 252. Οτι πάντες δὲν κατέβουν ἐν τῷ οἰκεῖῳ δέμῳ φαίνεται ἐκ τοῦ Δημητροῦ. επι. Εύδοσιδ. Σ. 1302 καὶ διτοιοι εἰς ξένους δέμασις εἴχον κτήματα ἐκ τοῦ αὐτοῦ πρὸς Πολυκλ. Σ. 1208. Ἡ. Δριστοτελ. Οἰκουν. Β. β. 5.

Παύλου ὑπῆρχεν ίερεὺς τις, Φραγκίσκος ὀνομαζόμενος, τὸν ὅποῖον ἐσέβοντο κοινῶς ὡς ἄγιον, διὰτι διῆγεν ἐν μελέτῃ καὶ πρασευγῇ, καὶ διὰ τῆς παραδειγματικῆς αὐτοῦ διαγωγῆς ἐξήλεγχε τοὺς ἀλλούς· κληρικούς, βιοῦντας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν μέσῳ τῶν κοσμικῶν ἡδονῶν. Τοσούτῳ δὲ σκοποδιάθλης ἦτο ὁ θίσιος αὐτῶν, ὃστε πολλοὶ τῶν Ἐπιτόπων ἐξίστησαν νὰ ἀναρέψωσι τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν Δόγην, καὶ νὰ λάβωσι παρ' αὐτοῦ ἐξουσίαν, διὰ νὰ τιμωρῶσιν αὐτηρῶν καὶ ἀνιλεῖς τοὺς παραβαινοντας τὰ κακήκοντα αὐτῶν κληρικούς.

Περιεργον ἦτο γ' ἀκροασθῆτι τις τὸν Φραγκίσκον καταχειρανοβολοῦντα ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος διὰ τῆς δεινῆς αὐτοῦ εὐγλωττίας τὰς τοικύτας καταχρήσεις, καὶ παραδίδοντα εἰς τὸ πῦρ τὸ ἔξωτερον τοὺς ὑπότοι Σατανᾶς παρασύρομένους συναδέλφους του.

Αἱ γυναῖκες μάλιστα ἡγάπων γ' ἀκούωσι τὴν καθαρὰν καὶ μελλέρρυτον αὐτοῦ φωνὴν, ἀντηγοῦσαι ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ ἀγίου Παύλου, παρατηροῦσαι μὲ ἀνέκφραστον εὐγαριστησιν τὴν κινητινήν τῶν μεγάλων μελανῶν ὀφελαλμάν του, τοὺς ὄποιούς ἀνύψοι πρὸς οὐρανὸν, θυ ἐμπρεύετο περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν λόγων του. Βεβαίως ὁ Φραγκίσκος ἦτο πεπειμένος περὶ τῆς μετὰ τὴν ἀποδίωσιν του ἀπολαύσεως τῆς οὐρανίου μακαριότητος, πιστεύων εἰς τὴν ἰσχὺν τῆς θελήσεώς του καὶ τὴν ἀφοσίωσίν του εἰς τὴν καθολικὴν πίστιν, καὶ φρονῶν μάλιστα διὰ δὲν εἶχεν ἀνάγκην τῆς οὐρανίου πρεσβείας, διὰ νὰ προφύλαξῃ ἀπὸ τῶν παγιδῶν τοῦ διαβόλου· τὸ πονηρὸν ὄντος πιθεύματος διῆγειρε κατ' αὐτοῦ ἴσχυρὸν πολέμιον ἐξ αὐτῶν τῶν ἀκροατῶν του.

Ἀπερχόμενός ποτε νὰ ιεροκηρύξῃ κατὰ τῶν ἡδονῶν τοῦ κόσμου, εἶδε γυναῖκα ωγανὰ καὶ ἔντρομον, κλαίουσαν ἀπαρηγόρητα, ἥτις, στευρώσασα τὰς χεῖρας καὶ γογκυπτήσασα, παρεκάλει αὐτὸν γ' ἀκούστη ἐξομολόγησιν τῆς. Οὗτος δὲ μετέλει ὅτι ἡ γυνὴ ἦτο ἐκ τῶν μᾶλλον ὀρείων καὶ παριθοήτων ἐταρόη τῆς Ἐκείνας, θέλουσα νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν μάνθρων τῶν πιστῶν, δὲν ἀποροῦσῃ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ του ἐπαγγέλματος εἰς τὸ ἀπολαύσεις πρόβατον.

Η ὥραιας Θωμαΐς ἥρχισε διηγουμένη εἰς αὐτὸν ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τοῦ ἀσώτου θίσιον αὐτῆς, μόλις δὲ ἔρθασεν εἰς τὸ τέλος τῆς ἴστορίας τοῦ πρώτου αὐτῆς ἐραστοῦ, καὶ ἐπῆλθεν ἡ ἐπερροπή.

Τὴν ἐπαύριον, μετὰ τὴν ἐπ' ἀμβωνας διδασκαλίαν του, ὁ Φραγκίσκος ἐπανήλθεν εἰς τὸ ἐξαγορευτήριον, ὅτε καὶ ἡ Θωμαΐς ἐλθοῦσα ὡς καὶ τὴν προτεραιάν, ἐκλίνει ἐκ νέου γόνου, καὶ ἐξηκολούθησε τὴν διηγήσιν του θίσιον της. Τοσούτῳ δὲ ἐνεγκωνίως καὶ ἐν παταγύζεις ὠραῖει, ὃστε ὁ Φραγκίσκος, παρασυρόμενος σὺν αὐτοῖς εἰς τὸν νέον τοῦτον κόσμον, τὸν ὅποῖον ἡ Θωμαΐς ἤρεσκετο νὰ ξωγραφῇ μὲ πλουσιώτατα χρώματα, ἐλητμόνης νὰ διακοψῃ τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ αὖτα εὐθέμηταν μόνοι ὅτε ἡ τελὴ τῆς ἀνατείλασα διέγυρε τὰς ἀκτίνας τῆς ἐπὶ τῶν κεχρωματισμένων ὑπών τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ γυναῖκες δὲ καὶ ὁ καυθητόπτης ἀπεσύρθησαν, καὶ σκότως ἐκάλυψε τὸν θάρητην τῆς Ἐκκλησίας.

σίας διὰ νὰ ὀδηγήθῃ δὲ εἰς τὴν θύραν τὴν ἐξομολογουμένην, ἱναγκάσειν νὰ λάβῃ αὐτὴν ἀπὸ τῆς χειρὸς. 'Ἄλλ' ἐν τῷ διέραινον ἐνώπιον τοῦ μεγάλου θυσιαστηρίου, ὁ μικρὸς ποῦς τῆς Θωμαΐδος ὠλίσθησεν εἰς τὴν μαρμάρινον βαθμίδα, καὶ καταπετόνσα ἀργῆς φωνήν. Καὶ ὁ μὲν Φραγκίσκος ἐκάλεσεν ἀμέσως αὐτὴν, γάλλα δὲν ἐλάσσει ἀπόκρισιν ἐπληγίασε τότε τὸ σῶμα τοῦ πρὸς αὐτὴν, ἀλλ' οὐδὲ πνοὴν ἡτούσον ἔστιν μετὰ ταῦτα τὴν χειρανθέμην τρέμων, καὶ ἀπήγνυσε τὸν γυμνὸν καὶ ψυχρὸν λαυρὸν τῆς Θωμαΐδος. Γεγόμενος δὲ ἐκτὸς ἐκυτοῦ καὶ πληρωθεὶς φοίκης, ἐσπευσε νὰ διασχίσῃ περὶ τὸ στήθος τὴν ἐστῆτα τῆς νέας, ἐπειδὼν ὅτι ἡ δρόσος τῶν πλακῶν ἡμίλευκη ἐπανασέρεται αὐτὴν εἰς τὴν ζωήν. 'Ἄλλα καὶ πάλιν σημεῖον ὑπάρξεως δὲν ἔδωκεν ἡ λειπούμενη σαστατική. Τότε ἐδραμενοί εἰς τὸ σευοφλακεῖον, ὅμεν λαβούν τὴν καίουσαν ἐνώπιον τίνος εἰκόνος λυγγίαν, ἐπανῆλθε τρέμουν εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχήματος.

Παρ' ὅλιγον νὰ πέσῃ ἡ λυγνία ἀπὸ τῶν χειρῶν του, ὅτε εἶδε τὸ ώραῖον σῶμα τῆς Θωμαΐδος ἡμίγυμνον καὶ ὑπτίον ἐπὶ τῶν μαρμάρων τοῦ θυσιαστηρίου. 'Η λυτὴ καὶ λαμπρὰ ιάμη της κατέπιπτεν ἐπὶ τοῦ λευκοτάτου καὶ στιλπνοῦ στήλους της ὃς ἐπὶ τοιχῷ ἀλαζαστρίνων τὰ ὑπίκλειστα βλέφαρά της ἐφαίνοντα καθεύδοντα ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν μακρῶν βλεφαρίδων της. 'Ακίνητος καὶ σιωπηλὸς, ἐπεσεν ἐπὶ τῶν γόνατων της, καὶ ἐμεινει βεβουθισμένος, ὡς ἀνγοτεία τις προσήλωσεν αὐτὸν. 'Η ἐξαρθεῖσα σαντασία του ἐδέσμευε πάσις τὰς ψυχικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις του, καὶ ἐν τῇ ἐκστάσει του, ἐνόμιζεν ὅτι αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ ἡγεόγυθησκεν πρὸ τῶν ὀφελαλμάν του. Καὶ ήταν ἀργάς μὲν ὑπέθεσεν ὅτι ἡδύτιον γ' ἀποσπασθῆ ἀπὸ τοῦ πειρασμοῦ ἐκείνου τῆς κολάστως, καὶ διαπειράσκει τὸν βραγίσσαν ὑπὸ τὸ σῶμα τῆς Θωμαΐδος ἡ ἐληστειαν ἐπὶ τὴν ἀγεγένητην πρόσφυσιν αὐτῆς κατέφερεν ὅλας του τὰς αἰσθήσεις, καὶ ὡς ὁ πὺρ χειρῶν στιβαράν καὶ ἀνέματον πιεσθείς, ἐκλίνει τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ μέτωπον τῆς Θωμαΐδος, καὶ ἐτόλμησε νὰ ἐπιβέσῃ φύλημα ἐπ' αὐτοῦ. Ήσσος του ἐπαγγέλματος εἰς τὸ ἀπολαύσεις πρόβατον.

'Ο θόλος τοῦ νάρηκος ἐφωτίσθη ἀμέσως ἀπὸ τὸν ὄρδρον καὶ λαμπρὸν φῶς, καὶ ὁ Φραγκίσκος ἀνένηλεν ἵδιν πέντε ἡ ἐξ ιερεῖς τοῦ ἀγίου Παύλου, συνεδεμένους καὶ ἀπὸ τοὺς τεκνοφύλακας καὶ τοὺς κανδηλακάπτας τῆς Ἐκκλησίας. Τότε ἐγράθεις διὰ μιᾶς, ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῆς χειρὸς, ζητῶν συγγάρωσιν ἀπὸ τὸν Θεόν διὰ τὸ ἀμάρτητον του ἀλλὰ νεύταντος τοῦ προεττότος ἰερέως συνεκήρητην, καὶ γυμνισθείς τοῦ ιερατικοῦ ἐνδύματος, ἀπόγυρη εἰς τρυλακήν, δικουροπατεῖσθαι σιδηροδέσμωτος. Τὴν δὲ ἐπιστάσαν κομισθείς ἐνώπιον τῶν ἀρχιερέων, κατεδάκτην εἰς ισόδιον περιεστατώντας τὴς Κέρδας.

Τὴν αὐτὴν ἰσπέραν ἀπήγλητη εἰς τὴν πλατείαν τοῦ ἀγίου Μάρκου, περικυκλούμενος ὑπὸ ἀνθρώπων οἵτινες μετημφιεσμένοι ἐπορεύοντο ἐκπατέωσεν κατὰ στίχους, κρατοῦντες λαμπτάδας καὶ ψάλλουντες τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν. Καὶ κομίσαντες τὴν Κέρδαν, ἥτις ἡτο ξύλινος κλωδός τετράγωνος, συνδέσμευτος εἰς τὰ θυρὰ διὰ σιδήρων, ἐνέκλεισαν τὸν

έγκληματίαν ιερέα, καὶ ὑψωσαν αὐτὸν διὰ σχοινίου μέχρι τοῦ ἡμίσεως σγεδὸν ὕψους τοῦ καδονοστασίου τοῦ ἀγίου Μάρκου, διόπου ἐμελλε νὰ μείνῃ οὕτως ἀπηωρημένος μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἔκτεθειμένος καὶ ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰς ὅλας τὰς περιπετείας τοῦ καιροῦ, μέχρι θανάτου. Τῷ ἐδεδού δὲ πρὸς τροφὴν μέλανα ἄρτον καὶ ὄδωρ.

Παλαιά τις εἰκὼν, σωζόμενη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Ἐνετίας, περιγράφει τὴν τεμωρίαν αὐτὴν, ἐπιβληθεῖσαν καὶ εἰς ἔτερον ἴερά Αύγουστινον, εἰς δὲ ἀποδιδονται αἱ ἀκόλουθαι θρηνώδιαι·

«Κατ' ἄρχας μ' ἔθηκαν ἐν μέσῳ τῶν δύο στηλῶν τῆς δικαιοσύνης σφιγκτότατα δεδεμένον. Μὲ ἀνηγόρευσαν αὐτοκράτορα ἄνευ αὐτοκρατορίας ἐπὶ τοῦ βήματος τῆς δικαιοσύνης μ' ἔστεψαν περγαρῶς μὲν ὅλον εἰ καὶ κατατεθλιμένον, καὶ χωρὶς νὰ μοι δώσουσι τὸ σκῆπτρον εἰς τὴν γεῖρά μου».

“Οταν ὁ Φραγκίσκος εἶδεν ἔκαυτὸν ἔγκλειστον εἰς τὸν τρομερὸν τοῦτον κλωσὸν, περιέστη εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν. Καὶ κατ' ἄρχας μὲν οὐδεμίαν τροφὴν ἥψηλης νὰ λάβῃ, εἰ καὶ καθ' ἔκαστην πρωταν διεβιβάζετο πρὸς αὐτὸν ἥ τροφή. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ στηρίζομενος, εἰς τὴν ἀθωστήτα του, ἀπεράσιε νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὴν οὐράνιον δικαιοσύνην τὴν φροντίδα τῆς ἀπελευθερώσεώς του. Ἐξηκολούθει λοιπὸν νὰ προσεύχεται καὶ νὰ εὐχαριστῇ τὸν Θεὸν μ' ὅλας τὰς τρομερὰς βασάνους, τὰς ὅποιας τῷ προξένουν ὁ καύτων τοῦ ἡλίου καὶ τὸ φύχος τῆς νυκτὸς, διότι μόλις ἔφερεν ἔνδυμα ἐπὶ τῶν ὄμων.

“Πιέραν τινὰ, καθ' ἣν ὥραν συνείλεζον νὰ τῷ δέδουσι τροφὴν, παρετήρησεν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ σχοινίου δι' οὐ ἥτο δεδεμένος ὁ μέλας ἄρτος καὶ ἥ λάγηνος, δέμα ὄγκωδες, τὸ ὅποιον ἔσπευσε νὰ λάβῃ διὰ τῶν κιγλίδων τοῦ κλωσοῦ. Τὸ δέμα δὲ τοῦτο ἥτο ναυτικὸς χιτῶν, εἰδὸς ἐκανωφορίου ἰσχυροῦ ὡς ξύλου, ἔχων ὑπερβολικὸν πλάτος καὶ περιέχων ψαλίδα ἐφ' ἥτο κεχαραγμένον τὸ δνομα τῆς Θωμασίδος, ἀδελφῆς τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἀγίου Ζαχαρίου.

“Ο Φραγκίσκος ἐνύητε πάρχυτα, διετὸν καὶ τῷ προσέφερε τὴν ἀπελευθέρωσίν του, καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν συγχρόνως περὶ τῆς διατηρήσεως αὐτῆς. Τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης ἥρχισε νὰ κόπτη τὸν ναυτικὸν χιτῶνα εἰς λωρίδας μακρὰς, ἵκανά στερεάς, διὰ νὰ ὑποφέρωσι τὸ βάρος ἀνθρώπου ἔβλαστε δὲ καὶ τινὰς τῶν ξυλίνων κιγκλίδων τῆς Κέρδους ἐπειτα ἔδεσεν εἰς τὰς ἀνω κιγκλίδας τὸ σχοινίον τοῦτο, καὶ κρατήσεις ἀπ' αὐτοῦ ἥρχισε νὰ καταβαίνῃ ἐλπίζων νὰ βέσῃ τοὺς πόδας του εἰς τὰς πλάκας τοῦ ἀγίου Μάρκου πρὶν ἥ τὸν ἐννοήσῃ ὁ σκοπός.

“Ἄλλ' οἱ μοι! ὡς ἐκ τῆς σκουδῆς του ὑπελόγισε κακῶς τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ διέλθῃ ὕψος, καὶ διετὸν ἔφθασεν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ σχοινίου εἰδὼν ὑπὸ τοὺς πόδας του ἀπειρον κενὸν, εἰς δὲ ἐμελλε νὰ φιμῇ. Μάτην ἐδοκίμασε ν' ἀνατίθῃ εἰς τὴν Κέρδουν αἱ δυνάμεις του εἰχον ἐξαντληθῆ καὶ ἐμελλογεν ἐξ ἀνάγκης, ν' ἀπολεσθῆ.

“Η γυντοφυλακὴ ἐδράμεν ἀκούσασα τὰς φωνάς

του· λυτρώσασα δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῆς δεινῆς ἔκείνης θέσεως τὸν ἔρριψεν εἰς εἰρητήν.

“Ηξιώθη ὅμως τῆς ἀναθεωρήτεως τῆς δίκης του, καὶ ἀπηλλάχθη μετά τινα ἑτη ἀπὸ τῆς φυλακῆς.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς τεμωρίας κατηργήθη μετὰ τὸ δυστύχημα τοῦ Φραγκίσκου.

— K. S. K.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθρους ἐπὶ τῷ τῷ ηρωϊκῷ τῆς ἀρχαιότητος γρόβων.

(Συνέχεια. "Ιδε φυλλ. ΡΚΑ".)

—o—

Α'. Πολιτικοὶ θεσμοί.

“Η λέξις νόμος δὲν εὑρίσκεται εἰς τὰ ὅμηρικὰ ἐπη, εἰς τὰ ὅποια ματαίως ἥμελοιμεν ἀντζητήτει καὶ τὴν ἐλαχίστην νύξιν περὶ συνελεύσεων συγκεκροτημένων ἐπὶ νομοθετικῷ σκοπῷ. Διεῖ δὲ μόνον ὁ δρός ἀπαντᾶται παρ' Ἡσιόδῳ (Ἐργα καὶ ἡμέραι, 276, 388). Τὰ δὲ θεῖκα καὶ ἀνθρώπινα δικαια ἐκφράζουσι λέξεις ἄλλατ, δίκη, δίκαιος, θέμιστες, θέμιες, τῶν ἀποίων ὅμως ἥ ἔννοια εἶναι ἀσταθῆς καὶ διχόρροπος.

“Η λέξις θέμις ἐμφαίνει ἐνίστε παρ' Ὁμήρῳ διακεκριμένον τι πρδωπον, ἔχον τὸ οὐσιῶδες ἔργον τοῦ συγκαλεῖν καὶ διελύειν τὴν ἀγορὰν παρὰ θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις (Ιλ. Γ. 4. Όδυσ. Β. 68), ἔτι δὲ καὶ ἄλλως πράττον καὶ διμιοῦν (Ιλ. Ο. 87—93). Ἀείποτε δὲ ἥ προσωποπειημένη αὐτη θέμις εἶναι κοινωνὸς καὶ ἀκόλουθος τοῦ Διός, τοῦ ὑπερτάτου τῶν Θεῶν. Καθ' Ἡσίοδον δὲ εἶναι καὶ σύμμορος αὐτοῦ (Θεογον. 910). Η θέμις ὡς πρόπωπον εἶναι ίσως ἥ ἀρχαιοτάτη ἔννοια τῆς λέξεως αἱ δὲ θέμιστες, εἰς τὸ πληθυντικὸν (συγγενὲς τοῦ ῥήματος τέθημι, ὡς καὶ ὁ θεομός, καὶ ὁ τεθμός) δὲν παριστῶσι πλέον πρόσωπα, ἀλλ' εἰδικὰ προσόντα, ἥ ἥμικάς ἀπορρίσιες τῆς ὑπερτάτης θεότητος, ἥ τοῦ κατ' ἐντολὴν αὐτῆς πράττοντος βασιλέως, ἀνάλογα τοῦ σκῆπτρου, ἥ συνδεδεμένα μετ' αὐτοῦ. Διότι παρὰ τοῦ Διός λαμβάνει ὁ βασιλεὺς; καὶ τὸ σκῆπτρον, δι' οὐ ἔχει τὸ κράτος τοῦ κελεύσειν καὶ προτρέπειν. Τὸ σκῆπτρον καὶ αἱ θέμιστες ἥ αἱ δίκαιαι ἀναφέρονται πάντοτε παραλλήλως (Ιλ. Β. 206. 1, 99). Διότι ὁ ζεὺς ἥ ὁ βασιλεὺς εἶναι δικαιστὴς οὐχὶ νομοθέτης ἐκδίδει ψηφίσματα ἥ εἰδικὰ ἐπιτάγματα, διὰ νὰ λύῃ τὰς κατ' ἰδεαν διαφορὰς, ἥ νὰ περιστέλλῃ τοὺς κατ' ἰδίαν ἀνθρώπους· τὰ δὲ ψηφίσματα ταῦτα θεωροῦνται ὡς ἀθροισμα πραγμάτων προπαρετεκυσμένων, τὰ ὅποια κρατοῦσιν εἰς τὰς παλάμας αὐτῶν οἱ βασιλεῖς, καθὼς κρατοῦσι τὸ σκῆπτρον, ἔτοιμοι νὰ ἐκδώσωσιν αὐτὰ ἀμαδοθείσης καταλλήλου περιστάσεως (Ιλ. Α. 238. Κ, 761—Οδυσ. Ι, 215). Τὸ πληθυντικὸν δίκαιαι ἀλ-